

ՀԱՆԴԻՍ ԱՄՍՕՐԱՅ

ԲՐՈՅԱԿԱՆ, ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ, ԱՐՈՒՆԵՏԳԻՏԱԿԱՆ

Կը հրատարակուի ամեն ամիս սկիզբը: Բաժանորդագրին է կաւելիս վճարելի ճարնկամ 8 ֆր. — 4 դր.: — Վերսահեայ 5 ֆր. — 2 դր. 50 կոպ.: Մեկ թիւ առանձին կը վաճառուի 1 ֆր. — 50 կոպ.:

Խօրհարգութեան կենդանացնալն է Վիեննա, Միտիսյանեան Միաբանութեան Մայր վանքը: Ճամբու ծախքն խօրհարգութեան վրայ է: Ժամանցմունքն առանձին ակարկութեան:

ԲԱՎՈՒՆԻՍՏՐԱԿՆԵՐ

- ՌՈՒՆԵՏԳԻՏԱԿԱՆ — Հետազոտութիւնը նախնեաց ռաւագրելին վրայ:
- ՊԱՏՄԱՐԱՆԱԿԱՆ — Լէոնարտոյ սա Վինչի ի հայաստան:
- ՄԱՏՆԱՍՏՐԱԿԱՆ — Մ. Նուպարեանի Բաւարան Փրանսերէնէ հայ - աշխարհիկ: — Բաւարան Առգղ. - Հայ. - Տաւմարէն:
- ԹՂԱՎՃՈՒԹԻՒՆ — Կերպի ազգային յեշտագարանները:
- ԲԱՆԱՏՆՈՂՈՒԿԱՆ — (Նաղսոսից): — Վերտ:
- ԲՐԱԿԵՏԳԻՏԱԿԱՆ ԲԱՐՈՒՆ ԱՄԱՇՏՈՒՄԱՆ ԱՐՈՒՆԵՏԱՆԱՆԴՈՂ
- ԲԵՐՔՈՒՆԵՐ ԽԱՉ ՌԻ ԺԵՓՈՉ — Վերջին ժամանակներ վկայ մը:
- ՍՆՆԻՍՏՐԱԿԱՆ ՆՈՐԱՊՈՒՐ — Տեսնուան — Մարտիար
- ՔՈՂՈՒՄՈՒՆԵՆՏԻՍՏՐԱԿԱՆ

ՈՐՈՍՈՒՄՆԱԿԱՆ

ԲԱՆԱՍՏՐԱԿԱՆ

ՀԵՏԱՏՈՒԹԻՒՆԵՐ ԱՄԵՆ ՍՏՐԱՎՈՐԵՆԵՐ ՎՐՅ

ՈՒՍՎՈՐԵՆ ՄԱՏՆԱՍՏՐԱԿՈՒՆ

15.

Գ. ՀՆԱԳՈՅ ԲԺՅՎԱՐԱՆԻ

(Երուսաղիմիս)

Վճիարանայն լեզուին եւ երկու ձեռագրաց իրարմէ տարբերութեան վրայ որչազ քաղաքիար տաւրու եւ ստոնց նկատմամբ նախնեաց թուոյն մէջ գրուած տեղեկութիւններն լիով իմացընելու համար՝ յառաջ կը բերեցք քանի մի օրինակ այն Հատածներն որ երկուքն մէջ ալ հաւասարապէս կը գտնուին:

ԶԻՄԻՆԻ 1294Ի

Պարտ եւ արժան է գերակն ճանաչել գէրեանցին այսպիսի նշանքը: Երբ վարդապետ երակն բանեն մասնեղծք ի վերայ, եւ ողկ է լոյր խաղայ ու դեպ է վեր է բազուկն երեւնայ, այսոր անուն յերկտն ասեն, Ապա թէ լեքեւնայ շատ դեպ է վեր եւ ի բազկին մէջ երեւնայ, այսոր անուն լայն ասեն: Ապա թէ մասինը ներքեւ իրիտ զարկէ ու թվենայ թէ զմատնք ի զատ կու հանէ, այսոր անուն արտ ասեն: Ապա թէ մեջն շին եւ շատ խաղայ մատնիւ ներքեւ, այսոր սուր ասեն: Ապա թէ երակն մատնիւ ներքեւ պահ մի յերկայնայ ու պահ մի կարճնայ, այսոր յերկայն ասեն. ապա թէ երբ զմատնքտ ի վերայ դնես ու հայնց թվենայ թէ ի վե՛մ հասու, այսոր թ՛լլ ասեն: Ապա թէ երկու ձեռուացն երակն հաւասար լինին, այսոր զորք ասեն. ապա թէ մին քան զմին աւել լինի կամ պակաս, այսոր փոխոյ ասեն:

Եւ երակն երկու ժամ կայ ի մարզն: Տղային երակն այլ չեզ է եւ մանկան այլ: Եւ շինի մէջ այս երկու հասակացն երակն: Տղային երակն կարի յանցանք լինի ու իրնային ու վատու՛մ, եւ գնեկանն երակն սուր լինի եւ շոր եւ ուժով: Եւ այնուօր մարդոյն երակն եւ ակելառն մարդոյն շինի մէջ, զի այնեանն մարդոյն ծրայն զէջ մանկան լինի, եւ այնուօրին երակն զէջ տղային լինի: Եւ գեր մարդոյն երակն վատու՛մ լինի, եւ սուգ մարդոյն ուժով: Եւ գարունն ամենայն մարդոյն երակն ուժով լինի եւ լցած քան զայլ տարին. եւ ամառն է

Ս. ԶԻՄԻՆԻ 1438Ի

Պարտ եւ արժան է գէրեանցին երակն ճանաչել այսպիսի նշանքը, որ երբ գէրեանցին երակն բանեն մասնեղծք, ու երակն ազգեկ խաղայ եւ դեպ է վեր է բազուկն, այսոր անուն յերկայն ասեն: Ապա թէ լոկ է բազկին մէջ երեւնայ, այսոր անուն լայն ասեն: Ապա թէ գերակն բանեն նախտու զարկէ, որ թվենայ թէ զմատնք ի յետ կու հոր, այսոր անուն անասոր ասեն: Ապա թէ սուր եւ շատ խաղայ մատնիւ ներքեւ երակն, այսոր անուն սուր ասեն: Ապա թէ երակն մատնիւ ներքեւ պահ մի կարճ քառն ու պահ մի յերկայն, այսոր անուն փոփոխական ասեն: Ապա թէ երկ մատնք ի վերայ երկն գնես՝ նա թվենայ թէ մատնք ի քար հասու. կամ ի յանջարժ կըր, այնոր անուն հար լինի: Կայնպէս եւ յորժամ երկու ձեռուացն երակն հաւասար ըլլան, նա այնոր անուն հասու ասեն: Եւ յորժամ մէկ ձեռուացն երակն քան զմեկայնն ուժով լինի, այնոր անուն անհասու ասոր ասեն:

Պարտ եւ եւ զայս իմանայ որ տղային երակն գէրեանցին լինի եւ վատու՛մ, եւ մանկան կարի սուր լինի, եւ շոր: Եւ այնեղծքն գարձառայ վատու՛մ երեւնայ զէս տղայն: Եւ նոյնպէս եւ գեր մարդոյն երակն այլ վատու՛մ լինի քան զտղայն: Եւ գարունն ամենայն մարդոյն երակն այլ ուժով լինի քան զայն որ շինի լինի: Եւ այլ բազում պատմաւք որ փոփոխեն զերակն, զէս տաք